

ARCHA

ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE
1/2019

foto Tomek Hurt

PŘIJĚ mezi nás!

Jsme tady I PRO TEBE

Prostor, svoboda, volnost, ale i přístup k informacím a možnostem. Proto – a také z jiných důvodů – je tu neorganizovaná mládež. A je to dobře. Nikde není psáno, ani dáno, že každý mladý člověk musí patřit do určitého klubu, instituce, být zapsán v nějakém kroužku nebo být řádným členem konkrétní organizace. Každý má mít příležitost k volbě. Prostor pro rozvoj. Možnosti dělat to, co ho baví.

Co vlastně mohou mládežnické organizace nabídnout „neorganizované“ mládeži? Z mého pohledu, pracovního i osobního, na základě dlouhodobé práce s mládeží, vnímám jako důležité dát jí šanci „zapojit se“ na pravidelné i na nepravidelné bázi. Umožnit mladým lidem, aby si vyzkoušeli různé aktivity, podpořit je v hledání sebe sama a tento proces jim zpříjemnit. Zároveň se velmi často stává, že se člověk v přemíře všudypřítomných informací lehce ztratí, a to bez ohledu na věk. Úkolem organizací pracujících s mladými lidmi je nabízet jim pomoc při orientaci ve světě informací, představovat jim možnosti jejich osobnostního rozvoje a být tady pro ně tak, jak to ten který mladý člověk potřebuje. Být zkrátka průvodcem v dnešním nepřehledném, přesyceném a komplikovaném světě. I když to, že tady jsme a že se na nás mohou obrátit – ať už jednorázově či dlouhodobě – často mladí lidé ani nevědí.

Výzev pro mládežnické organizace je

hned několik. Na začátek třeba efektivnější využívání informačních kanálů, které jsou pro naši cílovou skupinu „domovské“. Nabízet třeba jednorázové akce, a to i formou různých atraktivních „ochutnávek“ ze svých programů.

Zajímavou formou představovat mladým témata důležitá pro jejich současný i budoucí život. Být tady pro ně. Pracuji v neziskové organizaci Hodina H v Pelhřimově. Setkávám se s mládeží různých věkových kategorií, a ačkoliv v této oblasti působím již přes deset let, každoročně se setkávám s mladými, kteří nevědí, na koho se mohou v různých situacích obrátit, jaké možnosti tu pro ně jsou, s kým se mohou poradit; netuší, že jsou místa, kam mohou zajít nebo tam poslat e-mail a své záležitosti s někým důvěryhodným konzultovat. A to vidím jako největší výzvu pro mládežnické organizace včetně Hodiny H, která se na práci s neorganizovanou mládeží zaměřuje. Jde přece o to cílit na široké spektrum mladých lidí a být tu pro ně v jejich individuálním rozvoji, ačkoliv to může znamenat, že „s vámi“ budou třeba jen na jedné jediné akci a pak „přelétnou“ pod křídla jiné organizace... Jde přece o ně. Ne o nás. Jde o mladé lidi, o to umožnit jim osobní a osobnostní rozvoj, aby mohli žít šťastný život.

Eva Havlíčková, Hodina H
foto archiv Hodiny H

Zpravodaj ČRDM o výchově a využití volného času dětí a mládeže

Registrace
Ministerstvem
kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina
13/A8,
ISSN 1212 – 5016

Podávání novinových zásilek
povoleno Českou poštou, s.p.,
odštěpný závod Přeprava,
č.j. 1259 / 99 ze dne 29. 3. 1999

Redakce:

Jiří Majer – vedoucí redaktor

Adresa redakce:

Česká rada dětí a mládeže,
Senovážné náměstí 977/24,
110 00 Praha 1

tel.: 211 222 870

e-mail: archa@crdm.cz

IČO: 68379439

Grafická úprava, sazba a lito
Michala K. Rocmanová, akad. mal.
Tiskne REFOS, Praha

21. ročník

Toto číslo vyšlo v únoru 2019.

*Fotografie z archivu ČRDM
a jejich členských organizací.*

*Foto na titulní straně Tomek Hurt,
Asociace TOM*

Zpravodaj Archa je nekomerční
tiskovinou, která není určena
k prodeji. Tisk zpravodaje finančně
podpořilo Ministerstvo školství,
mládeže a tělovýchovy.

*Podrobné informace ke zpravodaji
Archa: <http://crdm.cz/archa>*

PŘIJĎ mezi nás!

Malé zamyšlení vedoucího tomíků

Nevím, jaké zkušenosti máte vy ostatní, ale pozvat ničím netknuté dítě do oddílu se slovy „Přijď mezi nás“ není vůbec jednoduché. Obzvláště dnes, kdy většina dětí žije chytrými telefony, sociálními sítěmi a internetem, je velmi těžké dítě zaujmout.

Většinou je TO ale na rodičích. Co vše jsou ochotni udělat pro své dítě. Nám se osvědčilo pozvat na naše výlety či jiné oddílové akce malé děti spolu s rodiči. A vůbec nejlepší je, když má dítě ještě svého kamaráda, buď již v oddílu, nebo také nováčka. Je potom jistější a v kolektivu ostatních dětí, které se všechny znají, se necítí osamocené. Potom už záleží na umění vedoucích či instruktorů (kteří všichni odrostli v našem oddílu) zaujmout hrou a nápadem, případně navíc ještě turistickým zápisníkem nebo barevným časopisem našeho oddílu. A když už někoho pozveme mezi nás, potom se o něj musíme starat a věnovat se každému dítěti, sledovat jej, aby se u nás cítilo dobře. Kamarádský přístup ke všem dětem, nejen k nováčkům, je zákonem všech našich instruktorů i vedoucích. A získáte-li na svou stranu rodiče dětí, pak vězte, že máte napůl vyhráno. Většinu menších dětí je třeba postrčit, děti se bojí, jsou nesmělé, ale nakonec se jim činnost tomíků líbí. Bodování docházky a jiné soutěžení také zaujmou, ale taková jízda na člunu po řece či rozdělávání ohně jsou velmi atraktivními činnostmi, stejně jako běhání po fáborech a plnění různých úkolů.

Odměnou pro nás vedoucí jsou potom dětské úsměvy a spokojenost, že máme na naší straně další dětskou duši. Za samotnou pozvánkou „Přijď mezi nás“ se skrývá spousta práce, práce, která se vyplatí.

Vratislav Florián Hroch, TOM19029 Klub lesní moudrosti
Roudnice nad Labem
foto TOM Klub lesní moudrosti

Jak na NOVÁČKY v České Lípě

Velmi se nám osvědčilo přirozené šíření povědomí o oddíle skrz sourozence členů, spolužáky a kamarády.

Tímto způsobem jsme každoročně zásobováni zářijovou sadou nováčků. Má to své výhody. Pokud jsou to sourozenci, nemusíme si „vychovávat“ rodiče, navíc starší děti pomáhají těm mladším. U spolužáků je výhoda, že nepřicházejí do úplně sociálně neznámého prostředí, minimálně několik dětí již při příchodu znají – a ty je do oddílového života pomohou rychleji zasnout.

Dětí máme tolik, že v průběhu roku musíme i odmítat. Bohužel.

Mnohem větší problém je udržet v oddíle mládež odcházející na vysokou školu, instruktory či vedoucí.

Zdeněk Šmída, TOM Chippewa, Česká Lípa
foto TOM Chippewa

Jak (ne)hledat nové VEDOUcí

O nábor nových dětí do oddílů nemáme v poslední době nouzi. Pravidelná (a kvalitní) činnost přispěla k tomu, že jsme se dostali do povědomí lokálního okolí, a to díky otevřeným akcím pro veřejnost: řeč je třeba o zřízení kulturního centra Neobyčejná klubovna či o dobře odvedené a správně načasované kampani k náboru dětí.

Oč jsme se však snažili, byl nábor nových vedoucích, kteří by Poutníkům přispěli svou energií a smysluplnou prací. Chtěli jsme zkrátka posílit svůj tým, vzhledem k tomu, že během nešťastného „osmičkového“ roku u nás nastalo poměrně dost událostí typu nemoc v rodině, půlroční neschopenka, odjezd aktivního vedoucího na Erasmus, desetiměsíční rekonstrukce Neobyčejné klubovny svépomocí, vyčerpání hlavních vedoucích...

Od března jsme tedy plánovali, co s tím. Bohužel, jak už to tak bývá, zapojili se jen tři přetíženi vedoucí, zbytek nejevil zájem. Věděli jsme, že to bude stát bolestivě mnoho času a energie na úkor osobních potěšení, rodinné pohody i motivace k oddílové činnosti. I tak nám to ale za to stálo – a zpětně si myslím, že přinejmenším získaná zkušenost je nedocenitelná.

Nejprve jsme se shodli na záměru vytvořit vzdělávací materiál Stez-

ka vůdce. Díky němu by se mohly v příslušném směru vzdělávat starší děti (14 let a víc), jež o organizování oddílové činnosti sem-tam jeví zájem. Stezka vůdce by přitom podle našich představ měla mít kýžený přínos i pro současné vedoucí, kteří by vzdělávacím kurzem prošli také: mělo jít o kombinaci teorie aplikované v praxi. V květnu jsme ovšem tyto snahy zarazili. Uvědomili jsme si totiž, že ve chvíli, kdy děti samy od sebe nejsou nastaveny tak, že by měly touhu „něco dělat“ – byť nedokonalé a s chybami – ztrácejí k dalšímu rozvoji potřebnou vnitřní motivaci. Do Stezky vůdce bychom je beztak „tlačili“, a stejně bychom vytoužené proaktivity u nich nedosáhli. Opustili jsme proto myšlenku, že je nutné mít vedoucí jen z vlastních odchovanců, hodlali přibrat nové vedoucí z řad mimo oddíl a trochu si je vychovat dle sebe (resp. ukázat jim naše hodnoty a fungování oddílu a pak jim nechat volnější ruce a jednat s nimi jako se sobě rovnými).

Mnoho času jsme strávili na tvorbě kampaně. Zacílili jsme ji na středoškoláky až vysokoškoláky v „druháku“, vytvořili krásné letáky ve verzích „pro techniky“, „pro studentky-pečovatelky“, „pro středoškoláky hledající partu“. Taktéž jsme vypracovali harmonogram, náborový web, vypilovali informační texty o tom, kdo jsme, co a jak děláme, co to potenciálním ve-

doucím přinese, čím mohou přispět, jak nás mohou kontaktovat apod. Letáky jsme v září roznesli a umístili na nástěnky ve zhruba šesti desítkách středních, vyšších odborných škol a vysokých škol. Měli jsme velké plakáty v oknech klubovny směřujících do rušné ulice, plakáty byly i vidět při programech v Neobyčejné klubovně, rozesílali jsme e-maily a sdíleli příspěvky na Facebooku. Vše se šířilo jako lavina i od rodičů dětí.

Z celé této kampaně nakonec nevzešel – nepřišel k nám – žádný vedoucí. Jen dva rodiče, se kterými bychom byli v kontaktu i bez kampaně (sbližovali jsme se v průběhu let, občas s námi byli na akcích apod.). Zjistili jsme jeden důležitý poznatek proč „to nefungovalo“: nebyla tam osobní vazba, a ta je pro naši činnost extrémně důležitá. Kdykoli jsme se s někým bavili osobně a dali mu letáček do ruky, přišlo nadšení z toho, jak je to krásné, byl vidět zájem. Do té doby ale nic. Vyvozujeme z toho tedy, že v dané oblasti je mezi zhlédnutím výzvy, reklamy, nabídky a aktivizací v podobě kontaktu mezera – obrovská a těžko překonatelná. Druhou věcí, která nám „nehrála do karet“, bylo, že nové vedoucí jsme neaktivněji hledali my, co jsme na úspěchu měli velký osobní zájem. Pohybujeme se všichni v prostředí, které je na tom podobně jako my – každý je svázán s řadou projektů, spolků, má „milion“ aktivit, a málokdo by byl schopen věnovat se celoroční oddílové činnosti ani ne naplno, ale aspoň kvalitně – a z tohoto (dle mého mínění rozumného)

důvodu to odmítají. Zmíněné téma se promítlo koncem září na společném programovém bloku pro vedoucí oddílů na Srazu oddílů. Týkalo se téměř všech. I dle výzkumů skautské organizace a s ohledem na komerční prostředí, kde je extrémně obtížné sehnat zaměstnance, můžeme říct, že jde o celospolečenský problém, napříč obory. Během diskuze a sdílení zkušeností na Srazu oddílů vyloučilo

jako možné východisko pozvat na jednorázovou akci (víkendovka, tábor, podzimní prázdniny...) své méně vytížené kamarády, třeba mimo obor, jako dopomoc. Je pak možné, že se jim činnost zalíbí, že jim bude v kolektivu příjemně, ačkoli netušili, že by se tak mohlo stát. Bohužel zatím neznám případ, kdy by toto někdo aplikoval v praxi. Dlouhodobá spolupráce je zkrátka velkým strašákem.

Smyslem této kazuistiky je ukázat, co se stalo, a poskytnout své zkušenosti dalším kolektivům potýkajícím se s podobným problémem. V rozhodující chvíli jim to třeba pomůže ušetřit hodně trápení, času i nezbytné motivace.

Ondřej Turek

Autor je jedním z hlavních vedoucích ZO Mladých ochránců přírody Tuláci – oddíl Poutníci (poutnici.desitka.cz)

Sláva pospolitě PESTROSTI

Vždy, když dostanu otázku, proč jsou oddíly tak atraktivní pro dnešní dítky, proč nám rodiče tak rádi své ratolesti svěřují a mnohý měsíc či rok dokonce čekají, abychom je do oddílu vzali, vždy mi hlavou probleskne nesčetná série momentů z našich oddílových let – zážitky, dobrodružství a společná radost ve směsici vzpomínek z výprav, schůzek a hlavně jarních a letních táborů.

Spojovacím prvkem je pak, mimo onu radostnou pospolitost, i právě ona pestrost. Od výprav do lesů, přes horolezení, vodácké zážitky, až po divadelní setkání či čistě městské hry. Sportovní klání mnoha desítek dětí z různých oddílů nebo malá, až ko-

morní setkání nad deskovými hrami či objevováním soudobých technických novinek a vychytávek.

Vše v určitém kouzlu našeho světa, kde se malí společně s velkým vydávají za zážitkem jako jeden oddíl a muž, kde každý může ukázat, v čem je dobrý, a být „svou partou“ podporován tam, kde se teprve rozvíjí nebo si není tak jistý. Je to barvitě a žene to život každého člena oddílu dopředu. Vždy, když tedy odpovídám rodičům nebo známým, proč to vlastně děláme a co že je o nás takový zájem, ukazuju na naše dítky při nějaké hře – „Mrkněte, co dovedou, jak je to baví a jak se k sobě chovají. Jsou rádi, že jsou spolu a jsou i hrdí, že jsou v oddíle. A my – právě od těchhle malých, až po ty nejstarší – to máme naprosto stejné.“ :)

Matěj Chour, TOM VEVERK 9999

Brandýs nad Labem

foto TOM Veverk

Vezměte ZA KLIKU...

...činnost Pionýra může okusit každý

Kdyby v Noci na Karlštejně zpívali: „Prozrad' mi, můj pane vážený, kdepak nemaj' dveře zamčený“, tak by správná odpověď mohla znít například: U Pionýra. Náš spolek a jeho činnost se totiž otevírá každému, kdo má zájem ji okusit, a to mnoha způsoby a na všech úrovních. Naším hlavním cílem nejsou rostoucí čísla v grafech členské základny, ale zapojení dětí do činnosti. Pár příkladů...

Ledová Praha

Nejde začít jinak. V době, kdy tahle Archa vychází, jsou vzpomínky na „Ledovku“ ještě hodně živé. Stejně jako v posledních letech se téhle největší otevřené akce Pionýra zúčastnilo kolem 15 000 lidí, převážně dětí (oddíly, třídy, rodiny, dětské domovy...). Během tří dnů (1. až 3. února) měli možnost s velkou slevou, anebo někde dokonce zdarma navštívit muzea, historické památky a další zajímavá místa. Pro předem nahlášené mimopražské skupiny bylo připraveno i ubytování ve školách či sleva na jízdné. Děti s modrými plackami na oblečení se hemžily například v expozicích Národního muzea, v Muzeu policie, na Pražském hradě, v botanických zahradách a na desítkách dalších míst.

Zároveň s Ledovou Prahou probíhá každoročně koncert Děti dětem, na kterém před více než tisícovkou diváků v pražském Kongresovém centru vystupují porotami doporučení účastníci soutěže...

Pionýrský Sedmikvítek

Tahle otevřená kulturní soutěž je unikátní v mnoha ohledech. Například šíří svého „žánrového“ záběru. Považte,

máme tu Dětskou Portu (folk a country), Melodii (ostatní hudební žánry), Clonu (film, foto, video), Výtvarné činnosti (letos s tématem: Místo, které mám rád.), Literární část (od komiksu po poezii), Tance (klasika, disko, hip-hop a další) a Folklorní tance (tradičně i s mezinárodní účastí). Výjimečná je tahle soutěž i tím, že se do ní mohou přihlásit opravdu všechny děti a mládež. Kdo postoupí přes oblastní kola, může soutěžit i v republikových finále.

Program Pionýra: „Účast na činnosti nepodmiňujeme členstvím.“

Otevřené volnočasové Kluby

Velké akce, o kterých jsme mluvili, by neměly zastínit skutečnost, že princip otevřenosti platí v Pionýru celoročně. Jeho důležitou součástí – a také příležitostí nabídnout dětem ochutnávku naší činnosti – jsou otevřené volnočasové kluby, které začaly vznikat už v devadesátých letech. Vedení Pionýra tehdy vyšlo vstříc „poptávce“ ze strany státu a přijalo systémové kroky k zpřístupnění činnosti všem dětem.

Do takového klubu může ve vypsanych časech přijít kdokoli „z ulice“ a zapojit se. A příště může přijít zase za půl roku, anebo také třeba každý týden. Bez zapisování docházky, registrace a závazků. Právě díky téhle svobodě se kluby staly velmi populárními a jejich počet rychle rostl. V současnosti jich je po celé republice více než sto a jejich náplň je stejně rozmanitá jako celý Pionýr – jsou kluby sportovní, tvořivé, zaměřené na deskové hry apod.

Tábory

Když mluvíme o celoroční činnosti, nemůžeme zapomenout na letní tábory, které mají v Pionýru tradici desítky let

a jsou završením a dominantou každého oddílového roku. Jsou ale také jednou z největších otevřených aktivit v Pionýru. Každý rok jich probíhají zhruba čtyři stovky pro více než 20 000 táborníků – a asi třetina z nich jsou nečlenové. Některé z těchto dětí jedou jen na jeden tábor, ale jiné se účastní mnoho let po sobě, a jsou tak dlouhodobě v kontaktu s oddílem a jeho činností.

Když si na konci tohoto článku představíme tlustou čáru

a pod ní součet, ve kterém nesmějí chybět ani stovky místních otevřených akcí pionýrských skupin, bude se výsledek sice každý rok trochu lišit, ale vždycky půjde o tisíce dětí. Nechceme po nich, aby se staly členy, netlačíme ani na jejich rodiče. Jde nám totiž stále především o to, nabídnout

všem dětem kvalitní činnost a možnost být součástí party opravdových kamarádů.

Ač by bylo hezké skončit toto povídání větou o kamarádech, je občas potřeba odložit růžové brýle. Rozsáhlá otevřenost Pionýra není takřka zadarmo. Klade značné nároky na dobrovolníky, kteří se kromě „svých“ dětí musí věnovat i těm ostatním. Prostředků na prostory a vybavení přitom není mnoho a klubovny jsou často využívány na hranici své kapacity. Financování z řady zdrojů se navíc odvíjí mimo jiné od počtu členů žádajícího subjektu, ať už máme na mysli konkrétní pionýrskou skupinu anebo celý Pionýr, který, kdyby zaregistroval všechny návštěvníky klubů či účastníky táborů jako členy, stal by se mnohem větší organizací.

I tak to ale stojí za to! 😊

Jakub Kořínek, Pionýr
foto Pionýr

HASIČSKÁ mládež

- je nás více než 60 000 ve věku 3–18 let
- stará se o nás 7 000 vedoucích
- po celé ČR máme 2 500 kolektivů od malé vesničky až po velká města
- najdeš nás na webové stránce: mladez.dh.cz

Monika Němečková
Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska

VÝZVA: povedu workcamp!

Ačkoliv jsem školení pro vedoucí workcampů absolvovala už před několika lety, k samotnému vedení jsem tehdy hned nesebrala odvahu a pak jsem vlastně trochu zapomněla, že bych se tím campleaderem či „campleaderkou“ mohla ještě někdy stát. Nakonec ale vše dopadlo jinak a já najednou stála před otázkou: Tak který český workcamp vlastně chceš vést?

Workcamp, který se v polovině července nakonec stal „tím mým“, se jmenoval Fight Social Exclusion. Patří k tradičním workcampům INEX-SDA a už řadu let se koná ve spolupráci s organizací Člověk v tísni v sociálně vyloučených lokalitách Ústí nad Labem v místních částech Předlice a Mojžíř. Naším úkolem byly aktivity s místními dětmi a mládeží, a to převážně romského původu.

Téma sociální inkluze mě hodně zajímalo a lákalo, ale cítila jsem z něj i dost velký respekt. Neměla jsem s ním takřka žádné zkušenosti, stejně tak s vedením workcampu. „Jak to vlastně celé zvládnou?“ říkala jsem si. Nakonec se mé obavy nenaplnily, v čemž mi rozhodně moc pomohla má skvělá spoluvedoucí Zuzka.

Na workcamp přijelo osm dobrovolnic (ano, samé ženy) a dvě z nich s sebou měly své děti (šlo o tzv. children-friendly workcamp). Projekt se rozběhl hezky. Postupně jsme se seznamovaly s místními dětmi, které byly na dobrovolnice velmi zvědavé; už od loňska se těšily zase na léto, na další workcamp. Místní partnerka pro nás společně s klienty Člověka v tísni připravila procházku Předlicemi – čtvrtí, kde jsme bydlely a pracovaly a která patří k těm nejvíce sociálně vyloučeným. Vidět takové místo byl pro mnohé z nás vcelku šok.

Naše práce na workcampu byla poměrně rozmanitá. Hned prvním zadáním bylo představit svou zemi a její gastronomii. Na zahradě jsme tedy připravily stanoviště s prezentacemi zemí. Dobrovolnice se s místními dětmi snažily domluvit rukama nohama a my se Zuzkou pobíhaly kolem a pomáhaly s překladem. Uf, bylo to náročné, ale podařilo se. I další dny bylo co dělat – hrály jsme s dětmi venku hry, uspořádaly dva dětské dny, šly se koupat k nedalekému jezeru, pekly buřty, tančily, zpívaly, vytvořily originální sedátka ze starých pneumatik, seznámily místní děti i dobrovolníky s metodami Fotbalu pro rozvoj, upravily fotbalové hřiště, natřely branky, a dokonce došlo i na „street art“ – vytvořily jsme šablony, kterými jsme pak spolu posprejovaly určená místa. Nebylo toho málo. A potvrdilo se, že jazyková bariéra vlastně není tak důležitá. Každá dobrovolnice našla nějaký způsob, jak se s dětmi domluvit, mnohdy neverbálně. Děti byly velmi kontaktní a s jazykem si hlavu nelámaly. O dobré vztahy tu

nebyla nouze. Děti se zamilovávaly do dobrovolnic, fotila se selfička...

Ne vždy se vše obešlo bez problémů. Plány aktivit se často měnily, organizace někdy vázla, místní občas nespocovali tak, jak jsme si představovaly, věci se děly jinak, než jaký byl plán. O problémech jsme ale diskutovaly a taky jsme se pokusily spasit se legrací.

Jaké to tedy bylo, být tím campleaderem? Náročné, to uznávám, ale bylo to skvělé. Bylo to vlastně mnohem lepší, než jsem si vůbec dokázala představit. Vedení workcampu pro mě bezpochyby patřilo k „top“ zážitkům tohoto roku. Tolik nových zkušeností, tolik příležitostí něco se naučit, komunikovat, poznávat sebe, poznávat svou zemi, poznávat lidi z jiných zemí... Moře zážitků, které mě posunuly dál, než jsem čekala. Je to pecka.

Martina Renková

INEX-Sdružení dobrovolných aktivit

je nevládní nezisková organizace, která se od roku 1991 zabývá mezinárodním dobrovolnictvím a mezikulturním vzděláváním. Každoročně vysílá stovky dobrovolníků do zahraničí na krátkodobé dobrovolnické projekty (workcampy) a také ve spolupráci s místními partnery organizuje cca 30 workcampů v Česku.

Chceš se stát lídrem jednoho z workcampů v Česku jako Martina? Nebo bys rád/a vyjel/a na workcamp do zahraničí? Více na <https://www.inexsda.cz> nebo e-mailové adrese campleaders@inexsda.cz

DUHA a děti z dětských domovů

Za každým pozváním je příběh. Duha mezi sebe za téměř třicetiletou historii pozvala tisíce mladých lidí. Dnes má 3 300 aktivních členů v sedmdesáti základních člencích po celé České republice. Jejich rozmanitost spojuje společná hodnota a hlavní idea – přátelství rozrůzněných.

„Duha a její základní články (dužiny) jsou velice rozmanité a nabízí široké spektrum různých aktivit. Od turistiky, táboření, outdoorových sportů, deskových her, městských her, turnajů, amatérského umění až k mezinárodním výměnám nebo zprostředkování a organizování workcampů. Nesmíme zapomenout na participaci dětí a mládeže. Duha je rovněž úspěšná v projektech pro děti a mládež z dětských domovů,“ popisuje vedoucí Ústřední kanceláře Duhy, **Stanislava Kantorová**.

Právě dětské domovy pozvala již v roce 1995 mezi sebe jedna z dužin, Duha Zámeček. Ve stejném roce dostala Nadace Terezy Maxové témata potřeby pomoci dětem z domovů jako první na veřejnost. Do té doby to byly pro veřejnost uzavřené ústavy a život dětí v nich si nikdo neuměl představit.

„My jsme začali s velkými akcemi pro několik děčáků a s tábory třeba pro stovku dětí. Říkali jsme si, že musíme udělat hezké prázdniny pro co největší počet dětí, když můžeme. Postupně

jsme ale přešli z kvantity na kvalitu, takže v projektu Správná pětka se teď věnujeme dětem z pěti domovů, zato dlouhodobě a systematicky. A ti, kteří s námi dříve jezdili jako desetiletí prckové nebo patnáctiletí teenagaři, se nám teď vrací a hlásí jako dospělí pomocníci, a dokonce už i sponzoři a podporovatelé. Prostě chtějí vrátit to, co před lety dostali,“ přibližuje **Vladislav Sobol**, jeden ze zakladatelů Duhy Zámeček.

Jedním z nich je **David Bernklau** (38). Poprvé jako dvanáctiletý kluk přijel na horskou chatu Stožek, kde se seznámil s Duhou. Do svých 18 let jezdil jako jeden z organizátorů na táborovou základnu Myšinec na akce pro děti z děčáků pravidelně. Díky vlastní motivaci a podpoře hlavního vedoucího Vladislava Sobola se vyučil kuchařem a dlouhá léta působil ve skvělých restauracích v Německu, Rakousku a Švýcarsku. „Po letech jsem se vrátil do Česka a na akce s Duhou pozval také svoji přítelkyni Blanku, která se pravidelně podílí na přípravě a realizaci programu,“ říká David, který je dnes úspěšným majitelem firmy se specializací na ploché střechy a nedávnou rekonstrukci celé táborové kuchyně na Myšinci v Budišovicích si vzal na starost.

Kvůli negativním zprávám v médiích lidé vnímají dětské domovy jako instituce, které dětem nedávají šanci pro dobrý život. „My ve Správné pětce a v Duze Zámeček máme desítky úplně opačných případů. Zrovna dnes jsem dostal pozvánku na svatbu od kluka, který byl v roce 1998 prvním dětským redaktorem časopisu Zámeček pro dětské domovy. Z pašáku se vypracoval a dnes si jako policista bere letušku,“ sdílí své zkušenosti Vladislav Sobol s příběhy, které mnohdy začínají jen obyčejným pozváním na víkendovou akci pro tyto děti.

*Lukáš Kotlár, Duha
foto archiv Duhy a Davida Bernklaaua*

Týpí jako DOMOV

Tomíci pokřtili krásnou knihu

Ve čtvrtek 6. prosince 2018 jsme v pražském jazzovém klubu U Staré paní pokřtili krásnou novinku z edice Hořec – knihu Týpí jako domov. Je to soubor článků, které o českém woodcrafterství psal Jiří Porsch – Ablakéla do našeho spolkového časopisu Tomík mezi lety 2003 a 2015 (v rubrice s názvem Týpí jako domov. V současné době do této rubriky přispívá Kateřina Pejšová – Lasík). Po několikaletém zranění a domlouvání vycházejí Ablakelovy články v knižní podobě, bohatě ilustrované zdařilými fotografiemi autora knížky, Tomáše Koubka, Jiřího Macka, Jana Muchka a Martina Lehkého. Knihu velmi pěkně a nápaditě graficky vypravila Ivana Bartůňková.

Týpí jako domov pokřtili spolu s autorem Tomáš Novotný, iniciátor vydání knihy, Jarmila Faruk Husen, korektorka, Ivana Bartůňková, grafická, fotograf Tomáš Koubek – Okeya a kolegové z ústředí tomíků, kteří se na vydání a organizaci křtu podíleli, Zuzana Antošová a Ondřej Mánek.

Knihu o týpí jsme pokřtili – jak jinak – indiánskými písněmi a tanci. Zpívali Filip Chmel, Aleš Sedláček – Tokaheya, Vít Suk a Petr Harant – Gu; tančili a knihu rituálně autorovi předali Patrik Dirn – Páťa a Radka Skoupilová – Waššewin.

Tomu všemu přihlíželo na sedmdesát návštěvníků z řad Ligy lesní moudrosti, tomíků (a to nejen z Prahy a okolí, ale až ze vzdáleného Slezska cestu vážil Standa Prais!) a skautů (jen tak namátkou jmenujme paní Bělu Navrátilovou či Michalu K. Rocmanovou – Káču). Atmosféra byla velmi přátelská a celý program jsme zakončili společným tancem, ke kterému nás hlavní indiánští tanečníci přizvali. I personál klubu se nechal slyšet, že vystoupení bubeníků i taneční-

ků bylo ojedinělé a že jsou rádi, že se s touto kulturou seznámili.

Po krátké pauze vyplněné autogramiádou, přátelskými hovory a občerstvením (na rautovém stole nechybělo tradiční sušené maso od značky Jerky, které všem velmi chutnalo) pokračoval program koncertem kapely Alternativní sestřih. Kapela složená převážně z mladých tomíků připravila mix převzatých písní i vlastní tvorby (Kudrnáč jede!) v rytmu

blues-rocku. Během jejich produkce se publikum rozrostlo o dalších cca 40 fanoušků této nezaměnitelné skupiny. Klub byl v tu chvíli příjemně plný.

Ondřej Mánek, Asociace TOM
foto Anež Klabanová, Ondřej Mánek
a Michala K. Rocmanová

Dvoustředstránkovou knihu o životě v týpí a přírodě, plnou rad a nápadů na táboření i námětů k zamyšlení, vydali tomíci v limitované sérii 300ks, proto je počet objednávek omezen.

Vybrané peníze půjdou částečně na charitu.

Konference SD YOUTH GOALS

Konferenci pořádala Národní pracovní skupina pro strukturovaný dialog s mládeží. Setkání se konalo v pondělí 10. prosince 2018 v sále Konírny Poslanecké sněmovny v Praze, odpolední workshopy proběhly v blízkém Profesním domě.

Cílem konference bylo informovat účastníky o průběhu a výsledcích VI. cyklu Strukturovaného dialogu s mládeží, do kterého se zapojilo více než 48 000 mladých lidí z celé Evropy a byl věnován tématu „**Mladí lidé v Evropě: co dál?**“

Program konference se točil kolem 11 cílů (Youth Goals), které si v mnoha diskuzích Strukturovaného dialogu (SD) během let 2017–2018 mladí lidé vytyčili. Jednotliví řečníci se na ně dívali z různých úhlů a komentovali jejich vznik, dosah, univerzálnost, použitelnost u nás. Po úvodních projevech Zuzany Wildové a předsedy ČRDM Aleše Sedláčka se ujala slova poslankyně Evropského parlamentu Michaela Šojdová, která vypíchlá některé evropské projekty a upozornila na možnosti pro mladé lidi, například jak vyjet do Evropy na zkušenou. Jan Husák představil krátce strukturovaný dialog a jeho úlohu u nás i v Evropě. Zuzana Wildová shrnula výsledky VI. cyklu SD a krátce charakterizovala jednotlivé Cíle (EU Youth Goals). Diana Grösslová z Odboru pro mládež MŠMT informovala o propojení našich programů s EU a deklarovala, že MŠMT

na tomto poli počítá i do budoucna se spoluprací SD i ČRDM. Mimo jiné vyslovila překvapení, že tolik mladých tvrdí, že nemá o EU informace, a dodala, že bude třeba vést mladé lidi k tomu, aby ty informace dokázali získat. Michaela Ducháčková z Domu zahraniční spolupráce (DZS) pak upřesnila zprávu o vzniku Evropského sboru solidarity (EU Solidarity Corps) a o možnostech účasti mladých dobrovolníků.

Následovala panelová diskuze, v níž debatovali na téma Cílů pro mladé Michaela Doležalová, Jan Husák, Patrik Plavec, Jan Nešpor a Lenka Kozlová.

Po obědě následovaly workshopy, v nichž se přítomní zabývali možnostmi, jak definované cíle uvést v nejbližší době v život.

text a foto Michala K. Rocmanová

1. Spojení EU s mládeží
2. Rovnost všech pohlaví
3. Inkluzivní společnost
4. Informace a konstruktivní dialog
5. Duševní zdraví a pohoda
6. Rozvoj potenciálu mládeže z venkovských oblastí
7. Kvalitní zaměstnání pro všechny
8. Kvalitní vzdělání
9. Prostor a participace všech
10. Udržitelná zelená Evropa
11. Organizace mládeže a evropské programy pro mládež

Více se dozvíte na www.strukturovanydialog.cz/youthgoals

YOUTHWiki

Odpovědně spravovat věci veřejné lze jen na základě dobrých znalostí a informací, proto Evropská komise na základě rozhodnutí členských států EU spustila koncem roku 2017 projekt Youthwiki. Jedná se o online encyklopedii tzv. národních politik mládeže; Youthwiki se věnuje jejich analýze z pohledu Evropské strategie mládeže. Současná obsahová podoba vychází z osmi klíčových témat Obnoveného rámce evropské spolupráce v oblasti mládeže na léta 2010–2018 a zabývá se také analýzou oblasti mládeže jako takové a její struktury.

S přijetím nové evropské strategie pro mládež v listopadu 2018 na léta 2019–2027 se bude Youthwiki do budoucnosti věnovat i zpracování nových témat, na kterých se společně se zástupci členských států a evropských institucí shodli i zástupci mladých lidí v rámci tzv. strukturovaného dialogu s mládeží (tzv. Cíle mládeže nebo také Youth Goals).

Pro koho je Youthwiki určena?

Primární cílovou skupinou jsou odborníci z oblasti mládeže a především tvůrci veřejných politik. Youthwiki ale může být inspirativní a přínosná i pro organizace mládeže a mladé lidi, stejně jako pro novináře či učitele a pracovníky s mládeží. Zajímavá může být také pro výzkumníky mlá-

deže, veřejnou správu a další sociální vědce, kteří se potřebují zorientovat či najít specifické aktuální informace o veřejných politikách v oblasti mládeže v ČR i Evropě. Přidanou hodnotu má Youthwiki i pro studenty různých oborů.

Kdo Youthwiki tvoří?

Projekt Youthwiki vytváří síť národních korespondentů a odborníků na oblast mládeže z členských i spolupracujících států EU. Národními korespondenty jsou odborníci z ministerstev zodpovědných za oblast mládeže, národních agentur pro mládež či národních rad mládeže. V našem případě je korespondentem Analytické centrum České rady dětí a mládeže.

Kontaktovat jej můžete na adrese youthwiki@crdm.cz.

Kromě národních korespondentů a odborníků vytváří obsah a strukturu také odborní analytici z Evropské

Youth Wiki

Témata Youthwiki:

1. Administrativní a politická struktura oblasti mládeže a dotčených veřejných politik
2. Dobrovolnické aktivity pro mládež
3. Zaměstnanost a podnikavost mládeže
4. Sociální začleňování mládeže
5. Participace mládeže neboli účast mladých lidí na správě věcí veřejných
6. Vzdělávání a odborná příprava
7. Zdraví a životní pohoda mládeže
8. Kreativita a kultura
9. Mládež a svět

komise a celá síť spolupracuje s řadou akademických pracovišť z celé Evropy, které se výzkumu mládeže a politik mládeže věnují.

K čemu je Youthwiki dobrá?

Hlavním přínosem je komplexní zpracování všech témat evropské strategie mládeže na jednom místě a jejich každoroční aktualizace. Příspěvky jednotlivých států jsou vypracovávány podle jednotné metodiky, Youthwiki tak nabízí unikátní nástroj pro srovnávací studie či inspiraci ze zahraničí. Evropská unie využívá Youthwiki také pro své odborné analýzy a přípravu studií a vyhodnocování Evropské strategie mládeže, společně s daty z Eurostatu a dalších výzkumů, výstupy strukturovaného dialogu s mládeží a pravidelnými reporty členských států a jejich vlád k naplňování evropské strategie mládeže.

Jak s Youthwiki pracovat a co v ní najdete?

K výše zmíněným tematickým okruhům naleznete analýzy právního rámce, veřejných politik a dotčených strategií a koncepcí veřejných politik, definice specifických konceptů používaných v politikách jednotlivých států, nástrojů realizace veřejných politik, programů, jejich financování, mechanismů hodnocení a kontroly kvality, analýzu hlavních aktérů a způsobů implementace a spolupráce. Youthwiki

pojmenovává i slabá místa a chybějící nástroje veřejných politik, stejně jako krátce zachycuje i hlavní rysy veřejných a politických debat a aktuální veřejné diskuze spojené s mládeží. Kromě slovníčku popisujícího definice jednotlivých konceptů veřejných politik v daných zemích disponuje také širokým aparátem veřejně dostupných zdrojů k daným tématům. Kromě konkrétních informací tak může Youthwiki usnadnit i řešerše zdrojů v evropských zemích k daným tématům. Zajímá vás například, jaké jsou věkové hranice pro volby v jednotlivých státech v Evropě? Jak je nastavena podpora mladých dobrovolníků? Jak se mladí zapojují do rozhodování o věcech veřejných? Jaká opatření

pomáhají zaměstnanosti mladých lidí či jak školní i mimoškolní prostředí pomáhá s občanským vzděláváním či podporou sportu nebo třeba zdravého životního stylu? To a mnohem více najdete právě v Youthwiki. Vyhledávat můžete buď podle tematických kapitol či podle situace v jednotlivých zemích.

Srovnávací mapy

V prosinci 2018 byla spuštěna také nová sekce srovnávacích mapových přehledů, která usnadní orientaci v hlavních rozdílech a naplňování zásadních indikátorů veřejných politik v jednotlivých evropských státech. První zveřejněnou sadou srovnávacích map jsou indikátory z oblasti dobrovolnictví mládeže. V roce 2019 přibudou dále srovnávací mapy indikátorů participace mládeže a sociálního začleňování mládeže.

Projekt Youthwiki je financován ze zdrojů Evropského programu Erasmus+, klíčové akce podpora reforem veřejných politik a dále za přispění jednotlivých zapojených států. Projekt je koordinován odborem A7 Evropské komise pro politiky mládeže a sdružuje kolem sebe síť národních korespondentů.

Pro informace či spolupráci v ČR se obraťte na Českou radu dětí a mládeže na youthwiki@crdm.cz

Jan Husák

VÁNOCE s Hodinou H

Během předvánočního času tým zahraničních dobrovolníků z Hodiny H zavítal do různých školek a škol v Pelhřimově a jeho okolí a představil vánoční tradice napříč Evropou.

Do zajímavého, interaktivního a zábavného programu s názvem Vánoce v Evropě se zapojilo před vánočními prázdninami každý den kolem 150 účastníků. Zahraniční dobrovolníci na Evropské dobrovolné službě v rámci programu Erasmus+ v Hodině H společně s týmem Hodiny H připravili program pro děti a mládež, kdy v praxi použili angličtinu a dozvěděli

se zajímavosti o vánočních svátcích a tradicích v evropských zemích. Dobrovolníci přinášejí do škol zpestření jazykové výuky a také možnost si na dálku „prožít“ jejich Vánoce. Program a aktivity byly vždy připraveny pro jednotlivé věkové skupiny. To vše zažily školky, školy základní i střední v Pelhřimově, Humpolci, Pacově a Jihlavě. A jak vůbec tým zahraničních dobrovolníků pro školní rok 2018/2019 vypadá?

Od září do června Hodina H hostí Palomu ze Španělska, Romane z Francie, Emmanuela z Německa a Chuchiho s Vegasem také ze Španělska. Paloma

ze španělského města Elche sama říká, že se jí v Česku zatím líbí, za tři měsíce stihla navštívit různá česká města, ráda cestuje a setkává se s novými lidmi. Romane z francouzského městečka Cherbourg v Normandii si užívá nové zážitky v Pelhřimově a České republice, má ráda české jídlo a těší se na poznávání dalších míst a lidí. Emmanuel z malého městečka v Bavorsku rád vaří a sportuje.

Hodina H

Více informací o Hodině H najdete na www.hodinah.cz nebo v jejím sídle v Hrnčířské ulici 111 v Pelhřimově.

U ministra ŠKOLSTVÍ

Jednání u ministra školství, uskutečněné 31. ledna 2019, byla taková klasika. I když: byla to rychlopalba.

Robert Plaga měl na skauty, tomíky, pionýry a ymkaře, šéfy ČRD nevyjímaje, asi dvacet minut. Byl věcný, chápavý, přislíbil, že se pokusí přidat něco peněz ještě během roku – když už jsme dopadli vedle sportu zase jako otloukánci. Poděkoval nám za podporu (*ČRD by si přála jeho setrvání v úřadu a dala to veřejně najevo – viz další článek*).

Diskuse ve stejně věcném duchu pokračovala s pány náměstkem Karlem Kovářem a ředitelem Odboru pro mládež MŠMT Michalem Urbanem.

Tak si držíme palce!

Text a foto Tomáš Novotný

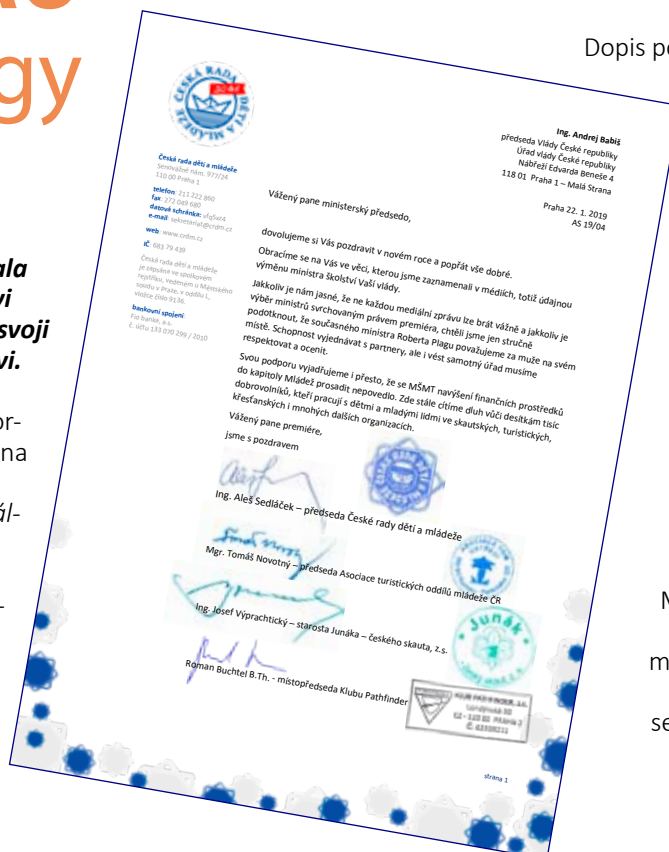
ČRD: dopis na PODPORU Roberta Plagy

Česká rada dětí a mládeže (ČRD) napsala 30. ledna 2019 otevřený dopis předsedovi vlády Andreji Babišovi, v němž vyjádřila svoji podporu ministru školství Robertu Plagovi.

Zástupci České rady tak zareagovali na informace z médií, jež se týkají možné výměny na postu v čele zmíněného resortu.

„Jakkoliv je nám jasné, že ne každou mediální zprávu lze brát vážně a jakkoliv je výběr ministrů svrchovaným právem premiéra, chtěli jsme jen stručně podotknout, že současného ministra Roberta Plagu považujeme za muže na svém místě. Schopnost vyjednávat s partnery, ale i vést samotný úřad musíme respektovat a ocenit,“ stojí mj. v dopise. Jeho pisatelé vyjádřili podporu ministru Plagovi i přesto, že se ministerstvu školství nepodařilo

prosadit navýšení finančních prostředků do kapitoly Mládež. Jak uvedli, cítí v tomto ohledu přetrvávající dluh „vůči desítkám tisíc dobrovolníků, kteří pracují s dětmi a mladými lidmi ve skautských, turistických, křesťanských i mnohých dalších organizacích“.

Dopis podepsali předseda České rady dětí a mládeže Aleš Sedláček, předseda Asociace turistických oddílů mládeže ČR Tomáš

Novotný, starosta Junáka – českého skauta, z. s. Josef Výprachtický, místopředseda Klubu Pathfinder Roman Buchtel, předseda Pionýra, z. s. Martin Bělohlávek, náčelník Ligy lesní moudrosti, z. s. Filip Chmel a generální sekretář YMCA v ČR Vojtěch Rálek.

ČRD a redakce

K insolvenčnímu ZÁKONU

Neziskovky pracující s předluženými lidmi chtěly „senátní“ verzi Insolvenčního zákona

„Věříme, že Poslanecká sněmovna podpoří ‚senátní‘ variantu Insolvenčního zákona,“ vzkazovaly organizace, které pracují s předluženými lidmi. Organizace, které jsou aktivní v problematice nadměrné zadluženosti českých občanů, vyzvaly v prosinci senátory, aby podpořili pozměňovací návrhy k novele Insolvenčního zákona, která vzešla z Poslanecké sněmovny. Ti jejich výzvy vyslyšeli a přijali pozměňovací návrhy, které podal senátor Marek Hilšer, čímž se návrh vrátil do Sněmovny.

Neziskové organizace před hlasováním ve Sněmovně

apelovaly na poslance, aby senátní verzi novely podpořili, a kromě pozitivního přínosu pro předlužené lidi vyzdvihovaly i výhody pro věřitele a soudy. Senátní verzi podpořila i Česká rada dětí a mládeže. „Přijde nám, že senátoři odvedli dobrou práci a že jejich návrh může přinést ovoce. Vycházíme i z konzultací s mladými lidmi, kteří sami, byť ne vždy svojí vinou, oddlužení řeší,“ řekl předseda ČRD M Aleš Sedláček.

V úterý 22. ledna však Sněmovna odmítla senátní úpravy insolvenční novely a potvrdila její poslaneckou verzi. Poslanci tak upřednostnili znění, podle něhož o oddlužení lidí bude na konci insolvenčního procesu v některých případech rozhodovat soud a dlužníci budou muset věřitelům měsíčně splácet částku nejméně ve výši odměny insolvenčního správce. Horní komora navrhovala tyto podmínky zrušit, a otevřít tak možnost osobního bankrotu i nejméně šťastným lidem. Rovněž v jejím sněmovním znění by měl dosáhnout na oddlužení širší okruh lidí v dluhové pasti než nyní, padne totiž podmínka vstupu do oddlužení, podle níž musí být dlužník schopen uhradit v pěti letech aspoň 30 procent svých závazků.

Insolvenční novelu už podepsal i prezident republiky.

*Zdroj: ADAM.cz
(redakčně kráceno)*

Co nás NEZABIJE...

Pod heslem „Co nás nezabije, to nás posílí“ jsme se 1. února potkali na půdoryse našeho neformálního seskupení, se kterým jsme v minulosti bojovali za zachování možnosti pracovat s předškolními dětmi bez zbytečných regulací, které tenkrát MPSV (Ministerstvo práce a sociálních věcí) a MZD (Ministerstvo zdravotnictví) v zákoně o dětských skupinách navrhovalo. Zákon o ochraně veřejného zdraví bude novelizován. Podrobuje ho důkladné analýze a shodujeme se na možných ohroženích.

Co za Českou radu dětí a mládeže (ČRD M) víme, tak budeme prosazovat odstranění diskriminace dětí, které nejsou plně očkovány, v jejich přijímání na zotavovací akce. Děti, které spolu sedí celý rok v lavici, nemohou jet spolu na školu v přírodě. Dítě, které chodí do oddílu, nemůže jet na tábor.

Žádné hygienicko-epidemiologické opatření to není. Je to pouze a jen donucovací prostředek na rodiče, aby nechali dítě očkovat. Na právo dítěte a situaci vedoucího nebo učitele, kte-

rý dítě odmítá na akci vzít pod tlakem sankce, nikdo nemyslí! Dále se budeme předkladatelů ptát, co to znamená, že potravinářský podnik může být i neziskový? Do teď jsme v naší legislativě měli podnikání jasně definované. Je to snaha poukázat na to, že neziskové organizace, které vydávají jídlo (třeba na táborech), jsou potravinářským podnikem? Doufáme, že ne. Ale co třeba lesní kluby? Díky necitlivé implementaci evropského práva máme zaděláno na pěkný guláš, který se nechá bez problémů použít proti neziskovým organizacím podle potřeby.

O zcela zbytečném pojmu v zákonu, jakým jsou školy v přírodě, jsme již v minulosti jednali s MŠMT i MZD. Nikdo přesně neví, co to škola v přírodě je. V zákoně to není definováno. Hlavně, že víme, že se na ní musíme řídit podmínkami pro zotavovací akce. Navrhujeme tedy nechat jen stávající podmínky pro zotavovací akce. Nic se nezmění a jeden nadbytečný pojem ze zákona vypadne. Odstraníme tak šikanózní výklad kontroly na místě, to když jede třída na školní výlet nebo nějaký ekopobyť na 3 dny a kontrola jim vysvětlí, že jelikož jsou škola a jsou v přírodě, tak jsou škola v přírodě (zjednodušeně).

Po otevření zákona jsme nevolali. Teď se k tomu ale musíme nějak postavit. Myslím, že to bude velké téma následujících měsíců.

*Aleš Sedláček, předseda ČRD M
foto Jiří Majer*

Jaroslav Foglar znovu OŽÍVÁ

Ve středu 23. ledna 2019 uplynulo přesně dvacet let od úmrtí významného spisovatele, metodika a dlouholetého skautského vůdce Jaroslava Foglara.

Jeho dílo, stejně jako jeho poselství, však znovu ožívá. Po dlouholetých právních sporech začaly za velkého zájmu znovu vycházet Foglarovy knihy. V tomto roce se tak můžeme těšit na klasická díla v novém hávu i sběratelské edice. Výročí úmrtí připomene Skautská nadace Jaroslava Foglara, která pečuje o jeho odkaz, speciálním uvedením divadelního představení Záhada hlavolamu a vydáním unikátní autobiografie s originálními artefakty ze spisovatelova bytu.

„Zájem mladých čtenářů, médií a veřejnosti vůbec dokázal, že Jaroslav Foglar žije i dvacet let po své smrti,“ uvedl Roman Šantora ze Skautské nadace Jaroslava Foglara, která disponuje právy na spisovatelovu pozůstalost. Nadace připomíná výročí speciálním uvedením divadelního představení Záhada hlavolamu v divadle Minor, které je beznadějně vyprodané. Kromě toho Skautská nadace ve spolupráci s grafikem Martinem Pecinou vydává unikátní autobiografii, ve které jsou vřity originální artefakty z Foglarova bytu. Každý kus je jedinečný, jedná se o limitovanou edici pouze 200 číslovaných výtisků.

V loňském roce Jaroslav Foglar a jeho dílo pronikli opět do veřejného prostoru. Jeho dnes už ikonické knihy Hoši od Bobří řeky a Chata v Jezerní kotlině, vydané nakladatelstvím Albatros, se staly okamžitě bestsellery. Hoši od Bobří řeky si dokonce vyžádali dvojnásobný dotisk. Znovu se tak dostává do povědomí i Jestřábova (Foglarova skautská přezdívka) snaha o výchovu mladé generace. Významné jubileum 80 let oslavil také legendární klub Rychlých šípů. K tomuto výročí se po celý rok konalo mnoho akcí, které měly slavného

spisovatele a jeho dílo připomenout a oslavit. Namátkou – v červnu to byla výstava v pražské Lucerně „Pocta Rychlým šípům“, vyšla kniha s novými komiksovými příběhy této legendární pětice hochů, Rychlé šípy se staly i slavnostním logem vyhledávače Google. Z Foglarova zrekonstruovaného bytu se stala rezidence pro spisovatele a překladatele z celého světa. Ani v dalším období se Foglar rozhodně nevytratí, vydavatelská činnost se totiž rozběhne naplno. „Vlajkovou lodí je edice Foglar pro děti 21. století. Po Hoších a Chatě bude v březnu ná-

sledovat Záhada hlavolamu, ilustrovaná Jiřím Grusem, a již hotové obrázky dávají tušit, že půjde o skvostné provedení,“ doplnil Roman Šantora. Na podzim by měla navázat Stínadla se bouří a Dobrodružství v Zemi nikoho. Zároveň bude vždy vycházet audio kniha. U Stínadelské trilogie se například můžeme těšit na hlas Davida Matásky.

Dalšími edicemi budou Retro vydání (přinese první vydání klasických děl s původním textem i ilustracemi), Odvozená díla (pokračovatelé inspirovaní Foglarem) a Fenomén Foglar (knihy o slavném spisovateli nebo jeho výchovatelské a metodické práci). Kromě toho se chystají také četné mimoediční počiny – na jaře 2018 vyšla mapa Stínadel Pavla Čecha, na podzim 2018 pak reprodukce tuctu velkoformátových Plakátů Rychlých šípů. V květnu 2019 se pak chystá Dobrodružný diář Rychlých šípů s mnoha náměty pro činnost.

Skautská nadace Jaroslava Foglara

Posláním Skautské nadace Jaroslava Foglara je podpora mimoškolní výchovy a vzdělávání dětí a mládeže v duchu skautských ideálů. Nadace byla založena v roce 2002 a od svého počátku podporuje činnost skautských organizací a skupin. Přispívá zejména na nákup a opravy skautských kluboven, tábořišť a jiných nemovitostí. Svoji činnost nadace financuje z darů osob i firem. Zvláštním a hluboce

ceněným zdrojem prostředků jsou dědictví ze závěti odcházejících skautů. Nejznámější z nich je dědictví po skautském vůdci a spisovateli Jaroslavu Foglarovi.

Jaroslav Foglar

(6. 7. 1907 – 23. 1. 1999)

Spisovatel, šéfredaktor časopisů Mladý hlasatel, Junák a Vpřed, významný metodik, dlouholetý skautský vůdce 2. oddílu Praha. Jeho odkaz včetně autorských práv spravuje Skautská nadace Jaroslava Foglara.

První povídka Vítězství mu vyšla ve Skautu-Junáku již v prosinci 1923. O deset let později ve stejnojmenném časopise publikoval na pokračování román Boj o první místo. A pak v rychlém sledu následovali Hoši od Bobří řeky, Přístav volá a dvě desítky dalších. Ty se spolu s mnoha povídkami a komiksy v čele s Rychlými šípy staly nejpodstatnější četbou pro několik generací mladých lidí. Foglar se i v nelehkých dobách nesvobody věnoval spisovatelské a redaktorské práci, přestože v padesátých i sedmdesátých letech byla jeho tvorba na „černé listině“ nežádoucích autorů. Po roce 1989 se jeho dílo dočkalo kompletní reedice.

V roce 1924 se začala psát slavná historie skautského oddílu pražské Dvojky pod Foglarovým vedením. Dvojka nepřestala žít během celého zbytku 20. století. V době zákazů skautingu fungovala v ilegality, ukrytá v jiných organizacích s vůdcem Jestřábem v čele. Ten vedl oddíl celých 60 let: Novému vůdci jej předal až v roce 1987, kdy oslavil osmdesátiny. Foglar skautský program obohatil kromě množství her desítkami nápadů, které přinesly šťavu do tehdy poněkud fádního oddílového života. Své zkušenosti, nápady a programové typy nabízel ostatním prostřednictvím časopisů a později knih na pomezí příběhu a metodické příručky, jako byly Kronika Ztracené stopy či Náš oddíl. Jaroslav Foglar zemřel po dlouhé nemoci 23. ledna 1999, pochován je na Vinohradském hřbitově v Praze.

Skautská nadace Jaroslava Foglara
(<https://skautskanadace.cz>)

foto vlevo nahoře: Jaroslav Foglar – Jestřáb, 80. léta; dole: Jestřáb, 1931, Prokopské údolí (archiv SNJF)

Foglarova reedice

Po smrti Jaroslava Foglara kvůli dědictvým sporům jeho díla nevycházela. Nyní vycházejí jeho knihy v nakladatelství Albatros v těchto edicích:

Foglar pro děti 21. století

Během šesti let přinese to hlavní z Jestřábovy beletristické tvorby s novými ilustracemi. Po Hoších a Chatě bude následovat Záhada hlavolamu ilustrovaná Jiřím Grusem. Pak Stínadla se bouří a nakonec Dobrodružství v Zemi nikoho, ilustrované Jindřichem Janíčkem. Zároveň vždy vyjde audio kniha. Stínadelskou trilogii namluví David Matásek.

Retro vydání

Přinese první knižní vydání foglarovek co do identického textu a s obdobným obrazovým doprovodem. Nepůjde přímo o reprint, ale o nové vydání v duchu tehdejší předlohy, doplněné vždy o rozsáhlý doslov a obrazové zajímavosti. Prvním svazkem budou na podzim 2019 Hoši od Bobří řeky dle vydání z roku 1937, tedy kombinace ilustrací Burian – Foglar.

Odvozená díla

J. Foglar inspiroval svým dílem četné pokračovatele, především stínadelské trilogie. Vyjít by měly již dříve napsané kvalitní tituly, byli osloveni i současní tvůrci pro děti a mládež k napsání nových, vlastních rozvinutí Foglarova univerza. První vlaštkou bude román Josefa Červinky – Grifina „Poselství ze Stínadel“, ilustrovaný Petrem Modlitbou.

Fenomén Foglar

Přinese knihy o slavném spisovateli nebo jeho vychovatelské a metodické práci. Sem patří kromě knih, jako je Život v poklusu nebo Náš oddíl, např. výbor z deníků, na kterém začíná pracovat ceněný knižní redaktor a člen Dvojky Jan Šulc. V roce 2019 se můžeme těšit na II. rozšířené vydání knihy Jiřího Zachariáše – Pedra „Stoletý hoch od Bobří řeky“. A dále si můžeme počkat na výběr z dlouhodobých her J. Foglara, doplněných rozsáhlým obrazovým doprovodem.

Na webu SNJF (skautskanadace.cz) najdete mimo jiné i sérii článků nazvanou 13 tajemství Jaroslava Foglara. Tam se některé záhady z Foglarových knih poodkrývají. Třeba ta se známým citátem: „Pojď se mnou tam, kde nebe je vysoké a modré...“

BRÁNA k druhým otevívá k dobru

Dne 14. prosince 2018 byly v Národním technickém muzeu v Praze předány ceny projektu Brána k druhým.

Mezi týmy, které byly oceněny za aktivity pomáhající lidem i prostředí, v němž žijeme, byl i Pionýrský tábornický oddíl Severka z 32. PS Galaxie Brno. Porotu si získal obnovou naučné stezky v brněnských Bohunicích, kterou v roce 2005 také vlastními silami vytvořil. K diplomu patřil i přívěsek ve tvaru klíče (k bráně k druhým) s kompasem. Pro děti byly navíc připraveny knihy, deskové hry a další ceny. Mezi předávajícími byli zástupci Národního institutu pro další vzdělávání (NIDV), který celý projekt zajišťuje, předseda ČRD M Aleš Sedláček i známé osobnosti jako senátor Jiří Drahoš či duchovní Tomáš Halík.

Jednu z cen si odneslo také holešovské SVČ TYMY, které s Pionýrem dlouhodobě spolupracuje. Blahopřejeme všem oceněným!

text a foto z Facebooku Pionýra

Nejen soutěž, ale také životní postoj

Už pět let je Národní institut pro další vzdělávání (NIDV) organizátorem soutěže Brána k druhým. Jejím smyslem je poukazovat na to, že děti a mladí lidé, pokud mají dobrou podporu dospělých, jsou schopní

účinně pomáhat svému okolí – a někdy i daleko mimo něj – a zároveň inspirovat další party, aby se o něco takového taky pokusily.

Od roku 2012 se soutěže zúčastnilo už víc než 130 zajímavých týmů dětí i mladých lidí: studentské samosprávy, přírodovědné kroužky, oddíly skautů, tomíků, pionýrů, ochránců přírody nebo brontosaurů, žáci pravidelně se setkávající se seniory, děti ze školních družin, Romové, kteří pomáhají těm, co opouštějí dětské domovy, i studenti, kteří pomáhali v Řecku či na Ukrajině nebo v rámci Demagog.cz poskytují české veřejnosti možnost ověřit si, jak je to s pravdivostí našich politiků, mladí dospělí lidé, kterým není lhostejné, jak u nás vypadá veřejný život.

Právě uzavíraný sedmý ročník, jehož se zúčastnilo 27 týmů (zatím nejvyšší počet), byl charakteristický především skutečnou expanzí týmů z Pionýra. Byla jich více než polovina ze všech. Jejich dominantním zaměřením byla péče o přírodu i úklid kolem pamětních míst a pomníčků. Některé pionýrské týmy se však pustily i do výroby plyšáků pro nevyléčitelně nemocné děti nebo organizování akcí ve prospěch deštných pralesů. Se zajímavými nápady přišli ale i ostatní.

Tým městského parlamentu dětí a mládeže z Brna se zaměřil na vzdělávací akce pro děti a mládež, jihlavský tým „Hrdinů z městské knihovny“ na pomoc přírodě i seniorům, podobně i skautky z oddílu Modrý klíč.

Přírodě pomáhali také mostečtí skauti a pražské skautky, olomoučtí tomíci Tuři k pomoci přírodě ještě přidali podporu nevidomých a dárky k Vánocům dětem ze sociálně slabých rodin.

Skutečně originální nápad proměnil ve skutečnost tým Výluka z.s. projektem Zkus učit, v jehož rámci se budoucí zájemci o pedagogickou dráhu účastní stáží na školách, aby zjistili, zda se opravdu chtějí stát učiteli.

Do Prahy na závěrečné setkání 14. prosince 2018 v Národním technickém muzeu byly v kategorii dětí pozvány čtyři týmy:

- děti z NNO Slyším, tedy čtu, z.s., které na velmi dobré úrovni nahrávají zajímavé texty pro nevidomé;

- žáci 1. až 3. třídy školy Dr. Horáka z Prostějova, kteří mají bohatou celoroční činnost zaměřenou na setkávání se seniory; letos dokonce spolu s nimi vytvořili sborník;
- děti ze střediska volného času TYMY v Holešově za sbírky ve prospěch deštných pralesů a osvětu s tím spojenou;

- členové pionýrského tábornického oddílu Severka z Brna za příkladnou údržbu naučné stezky v Bohunicích.

V kategorii dospělých byly oceněny organizační tým studentů z celorepublikově známé iniciativy Milion chviliek pro demokracii a parta mladých lidí ze skautského oddílu ve Velkém Meziříčí, které se povedlo víkendovou kavárnou vydělat 160 000 Kč na pomoc zdravotně postiženým.

Svatava Šimková a Jiří Zajíc
fotodokumentace z archivu soutěže

<http://branakdruhym.nidv.cz/#branakdruhym-pravidla>

kurzem buddhismu nebo medicíny, popřípadě sportovní cestou. Tento rok můžete nově jako akademický dobrovolník dělat běžného učitele ve školce za proplacenou letenku a plat tamního učitele. Na cesty se můžete hlásit do června. Výjimkou je prázdninové dobrovolnictví, ke kterému bylo potřeba dát přihlášku do konce ledna.

Malý Tibet leží v severní Indii. Je to poslední místo na světě s nepotlačenou tibetskou kulturou. Život tamních obyvatel mění globalizace, a aby si zachovali to nejlepší z původní kultury, musí mít dobré vzdělání. Ve vesnici Mulbekh si místní v roce 1992 založili vlastní školu Spring Dales Public School. V roce 2008 do ní nastoupil ředitel Norboo, který se obrátil na nás, abychom mu pomohli školu rozvinout. Již dvanáct let umožňují Brontosauři v Himálajích zájemcům cestovat do Malého Tibetu za zážitky i pomoci.

Hnutí Brontosaurus
foto Brontosauři v Himálajích

Více o možnostech pomoci i cest:
<http://www.brontosaurivhimalajich.cz>

Benefiční cesty do MALÉHO TIBETU

Cestujete rádi? A je Vaším snem podívat se do Tibetu? Pak můžete navštívit indickou část Himálají, kde stále tibetská kultura a způsob života přežívá – Malý Tibet. A ještě tím můžete pomoci.

Odjedte do Malého Tibetu za zážitky a podpořte přitom himálajskou

školu, kterou dlouhodobě pomáhají rozšiřovat, stavět i provozovat čeští dobrovolníci – školu v Mulbekhu. Můžete si vybrat mezi obvolnictvím,

Literární KAJUTA

Píšete „do šuplíku“? Literární kajuta Archy je tu pro Vás!

Málokterý časopis v poslední době otiskuje tvorbu čtenářů. My to v tomto ročníku Archy chceme zkusit. Píšete rádi? A píšete do šuplíku?

Krátké povídky, verše...? Dáme Vám kousek místa – pošlete nám do redakce ukázkou... Adresa je stejná jako v případě „tradičních“ příspěvků – tedy: archa@crdm.cz (do předmětu zprávy můžete napsat „Literární kajuta“).

Redakce

Projekty písmotepců / Roman Štolfa

Partneři připravili písmotepcům příležitost pro pohádky, pověsti, povídky. Parta písmotepců přichází pravidelně představit práce. Příležitostně písmotepci při předání práce podepisují. Přicházejí pro příjemné prostředí, prima pití, potraviny, poučení. Probírají pocity, pravidla psaní, produkci, přípravy, publicitu. Pocho-pitelně přehlednou publikaci prací příslušníků party. Povinné publikace POSEJDON posílá příslušným partnerům. Přirozená potřeba potkávání pomáhá produkci. Prvně podle pojmů přítomných. Pak podle písmen počátečních. Pak plánujeme... proč předcházet? Přijďte! Poslechněte, přidejte pojem, písmeno, příběh.

P / Ján Bazger

Petr Potiška, pohodový prošedivělý pán, po poněkud pozdním poledním pokrmu, pokulháváje procházel prašnou pěšinkou polostínem prořezaných platanů. Postál před pavilonem ptáčků, prvně pozorně prohlížel papouška, právě probírajícího příšerně pomuchlané pestré peří. Po prohlídce pavilonu přešel pak po prkně přeloženém přes průzračný potůček, protékající parkem. Přitom potkal pěknou, přimalovanou pěstěnou plnoštíhlou paní, Půlpánovou Pavlu. Pomalu plkající prošli pasáží, potom podchodem přímo proti plovárně. Pojednou Petr přívětivě povídá, přesněji pověřeno pronesl přímé pozeptání: „Pavlo, půjdeme plavat?“ Pavla, potěšená pozváním, prostě přikývla. „Půlhodinku, prosím, počkej před plovárnou!

Půjdu převléci procházkovou parádu, přiberu pouze plavací potřeby, pak přijdu. Podotýkám, pravděpodobně před pátou.“

(Bez názvu) / Stanislav Filip

Pan Machala byl tatínkem manželčiny kamarádky, bydlel v Křtomilu a zabýval se více jak šedesát let astrologií. Věděl jsem, že z data narození se dá vyčíst o daném člověku dost podstatných informací, ale to, co jsem se dozvěděl o sobě, bylo nad rámec mého chápání.

Pana Machalu jsem neviděl do té doby, dokud jsme s manželkou ne navštívili soutěž sci-fi literátů Parkon v Bratislavě, kde jsme se osobně setkali například s panem Dánikem nebo s Ondřejem Neffem. Po cestě domů jsme probírali dojmy z obou dní, které byly doslova nabitě úžasnými programy, a když jsme projížděli Přerovem, z ničeho nic jsme se najed-

nou ocitli na výpadovce vedoucí do Bystřice pod Hostýnem. Podíval jsem se na manželku a řekl jsem:

„Jedeme k němu, že?“

Jenom mlčky přikývla a já jsem měl v tu chvíli pocit, že se něco děje proti mé vůli, i když jsem několik měsíců předtím měl sám chuť toho pána navštívit.

Po celou cestu do Křtomilu jsem se na to setkání mentálně připravoval, ale nebylo mi to nic platné; než jsem se nadál, manželka zastavila před jedním stavením a oba jsme pak vystoupili z auta. Aniž bychom museli použít zvonku, otevřely se vchodové dveře a v nich se objevil sám majitel. Údivem jsem málem otevřel pusku jako ta Alenka v říši divů. Takhle jsem si nějak představoval černokněžníka z pohádek! Pichlavé černé oči, které člověka provrtávaly skrz naskrz, jenom místo pláště byly jeho záda i hrudník porostlé zhruba osmícetimetrovými chlupy. „Už tu na vás čekám,“ obrátil se na

mne místo pozdravu a pokynul rukou, abychom vešli dovnitř. Místnost byla velice prostě zařízena; nějaká skříň, police, kachlová kamna.

Dominoval jí ale masivní dubový stůl, na kterém leželo několik knih o duchovnu, jak jsem stačil zahlédnout u dvou titulů. „Tohle si vezmete domů, protože o tom budete psát,“ natlačil veškerou tu literaturu ke mně, když jsme se usadili na rozvrzané židle.

Tedy jenom my dva s manželkou, protože pan Machala hovořil, a přitom chodil kolem nás sem a tam. Kdykoliv prošel kolem mne, cítil jsem za krkem podivný chlad a zároveň jsem si všiml, jak se v tom samém okamžiku zvedly na hrudi pana Machaly všechny ty

jeho osmicentimetrové chlupy. Byli jsme tam zhruba čtyři hodiny, když ho manželka požádala, aby se znovu podíval na můj horoskop a případně nám nějaké informace doplnil. Dozvěděli jsme se, že se moje práce dostanou mezi lidi, ať literární, nebo výtvarné. Manželka tomu moc nevěřila, ale

když to pak zkonfrontovala s německy psaným výkladem, který nám ukázal a kde se vyskytovala jasně slova Kunst a Schriftsteller, nějak to vzala na vědomí. Jakmile jsme přijeli domů, ihned jsem si sedl k psacímu stroji, a jako by mně někdo vedl myšlenky, začal jsem psát. A vlastně píšu dodnes. Také jsem

měl brzy po tom svou první výstavu, pak další a další, takže se mé práce dostaly mezi lidi, jak to tehdy řekl pan Machala. Samozřejmě se při té návštěvě událo daleko víc zajímavých věcí, jenomže to už by bylo nad dohodnutý rozsah textu daného úkolu.

Jaro / Anna Vojtěchová

Příroda oblékla na sebe zelený háv
vzduch voní sluncem a taky zemí
pupeny stromů se rozvinou jako páv
velká noc přichází a vše se mění

Nový život slunci spěchá vstříc
ptáci ve větvích stromů zpívají
zpomal svou chůzi člověče, nadechni se
hledej a obdivuj, tvé oči hold zemi skládají

Vše je v pohybu a zastavit se nedá
kolem nás začal čilý ruch
přidej ruku svou a taky srdce
ať jarem zvoní, dýchej svěží, jarní vzduch

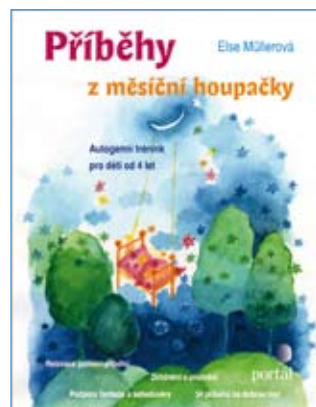
Texty byly publikovány v Almanachu Literárního klubu 2016–2017, vydaném spolkem Posejdon v Dolní Lutyni – Věřňovicích
Obrazová příloha Pixabay

Z knihovničky PORTÁLU

Příběhy z měsíční houpačky

Tuto asi nejoblíbenější knihu Else Müllerové používají často rodiče jako četbu pro děti před spaním. Poetické příběhy s barevnými ilustracemi Martiny Špinkové jsou psány podle metody autogenního tréninku prof. J. H. Schultze, která akcentuje fantazii, uvolnění a meditaci jako vyrovnání vůči našemu často jednostranně racionálně zaměřenému životu. Tento trénink působí pozitivně na psychosomatické poruchy, na stres, odlehčuje vegetativní nervový systém, pomáhá regeneraci organismu a podporuje jeho imunitu. Kniha je užitečná především

pro rodiče dětí od čtyř let. Může však pomoci i učitelkám v mateřských školách, vychovatelkám ve školních družinách a psychologům pracujícím s dětmi. Else Müller žije ve Frankfurtu nad Mohanem. Pracuje jako terapeutka, organizuje kurzy autogenního tréninku. Je autorkou několika úspěšných knih.

Martina Špinková je ilustrátorka dětských knížek, básnířka, ředitelka hospicového občanského sdružení Cesta domů.

(brožovaná, 2016, 112 stran, 269 Kč)

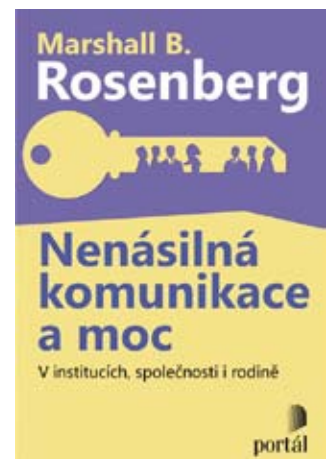
Nenásilná komunikace a moc

Nenásilná komunikace zná dva koncepty moci: moc nad někým a moc s někým. Moc nad někým má ten, kdo druhé kritizuje, obviňuje, zahanbuje, odměňuje či trestá a podobně. Moc s někým má člověk, který zná a uznává svoje hodnoty a potřeby i hodnoty a potřeby druhých lidí, a ti mu v důsledku toho přisuzují

pozici moci, protože věří, že jim pomůže v naplňování jejich potřeb.

Autor knihy Marshall Rosenberg byl americký psycholog, mediátor a učitel, který vytvořil metodu nenásilné komunikace, tj. proces, který podporuje partnerství a pomáhá řešit konflikty mezi lidmi, ve vztazích, a v komunitách.

(brožovaná, 2019, 152 stran, 239 Kč)

EYCA nejsou jen slevy

Mnozí z vás mají název EYCA spojený především s kartičkou, která jim sem tam umožní pořídít si nějakou službu, vstupné nebo věc levněji. EYCA je však především organizace, která si vytýčila za cíl pomoci mladým lidem cestovat a poznávat život v jiných zemích. Centrálu má EYCA přímo v Bruselu, tedy v jednom ze sídel Evropského parlamentu.

Myšlenky společné EU nebyly EYCA nikdy cizí. Ba naopak. EYCA se aktivně snaží posílit hlas mladých lidí ve společné Evropě, neboť – ač to zní jako klišé – si uvědomuje, že v mladých lidech je naše budoucnost. EYCA ve spolupráci s Radou Evropy například vytvořila Partial Agreement, ke kterému již přistoupilo 21 zemí. Projekt v sobě skrývá celou řadu užitečných aktivit, od realizací seminářů a letních

univerzit po výzkum a přípravu publikací s cílem shromažďovat a mobilizovat informace o všech aspektech mobility mládeže, sdílet ověřené postupy, a vytváří tak lepší prostředí pro tvorbu legislativy.

Česká republika se sice prozatím k tomuto projektu nepřihlásila, nicméně i tak se českému zastoupení EYCA daří tyto aktivity realizovat.

V dubnu 2018 se nám podařilo zorganizovat za podpory Domu zahraniční spolupráce a projektem Erasmus+ třídenní mezinárodní konferenci za účasti partnerů z Rumunska, Bulharska a Polska a zástupců Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na téma „Mobilita mládeže & Evropská karta mládeže“.

Závěry z této konference pak byly poskytnuty do celoevropského projektu YOUTH MOBILITY & THE European Youth Card a byly představeny přímo na půdě Evropského parlamentu v Bruselu (www.eyca.org/european-projects/5a82ee25d03a6b6014b8798c).

V tomto roce pak s ostatními členskými zeměmi EYCA připravujeme aktivity s cílem podpořit účast mladých při letošních volbách do Evropského parlamentu.

*Jiří Gurecký
foto EYCA*

Zuzana Vuová mezi TOP mileniálkami

První mladá delegátka do OSN za ČR Zuzana Vuová (psali jsme o ní v Arše č. 2/2017) se dostala mezi TOP mileniálky Česka. Gratulujeme, Zuzko!

„Děkuji Hospodářským novinám, že mě v jejich magazínu Top ženy Česka zařadily mezi čtyři TOP mileniálky. Jsem poctěna, ale zároveň toto ocenění přijímám s pokorou. Úspěch je kolektivní úsilí. V článku nezaznělo, že bych nebyla tam, kde jsem, nebýt podpory mého okolí a rodiny a motivace, kterou často nacházím u mladých lidí (a mnoho z nich jsou Češky!). Mojí top ženou je nadále moje maminka, která roky pracovala bez víkendů a prázdnin, abych si já mohla plnit sny a vyjet do světa. Díky mamí,“ říká Zuzana Vuová.

Redakce; foto HN – Libor Fojtík

ANKETA: Jaké pozvání ke spolupráci Vám nedávno udělalo radost?

Monika Načeva
zpěvačka a herečka

V poslední době mi určitě největší radost udělalo pozvání do projektu SPOLU – Bittová + Dusilová + Načeva...

Během dvou let proběhlo několik silných koncertů po naší republice a byl to krásný a inspirativní zážitek jak pro nás tři, tak doufám, že i pro návštěvníky. Podařilo se nám zachytit a poslat dál ten vzácný čistý prožitek práce konané s láskou...

foto Romana Konacsova

Dagmar Zavadilová
ředitelka Domova pro seniory Háje

Při mé profesi bych mohla obratem uvést několik příkladů, jaké pozvání mi radost neudělalo.

Takže díky za tuto otázku. Člověk si uvědomí, jak je důležité hledat pozitivní příklad, i když to dá více práce...

Pro mne takovýmto pozitivním pozváním ke spolupráci bylo dozajista setkání s představenými, řádovými sestrami z kongregace Milosrdných sester svatého Karla Boromejského, které působí v pražské nemocnici stejného názvu. Díky tomuto setkání a dobré vůli všech zúčastněných jsme jako jedni z prvních mohli v naší organizaci spustit projekt paliativní péče, tedy péče, která doprovází poslední dny v životě člověka

tak, aby jeho odchod byl odchodem důstojným, bez bolesti a mezi blízkými. Vlastní příklad, bez mnoha slov, je dle mého názoru největším učitelem... (a nikoli naopak).

foto archiv D. Zavadilové

Březové LÍSTKY

Březový lístek je ocenění, které si mezi sebou v České republice navzájem udělují vedoucí dětských oddílů za práci s dětmi a pro děti. Má dvanáct stupňů, které postupně vyjadřují rozsah práce oceněného vedoucího.

Ondřej Turek – Opičák

(3. stupeň – tmavě modrý)

V jaké organizaci působíš, co s dětmi děláš a co tě na práci s nimi baví?

Působím v oddíle Poutníci, který spadá pod organizaci Mladí ochránci přírody, Tuláci. Působnost v oblasti oddílové mi přinesla pro mne důležité uvědomění si životních hodnot, vytvořila mi postoje a zformovala to, jaký ve skutečnosti opravdu jsem. Díky možnosti zakoušet oddílové aktivity pod vedením kvalitních vedoucích, podílet se později na vedení kolektivu a být součástí těch činností, které mi připadaly zajímavé, a tedy svou podstatou smysluplné, jsem nabyl

skutečně cenné znalosti, které jsem si mohl nesčetněkrát ověřit jako funkční i mimo oddíl. Snad i díky oddílu se žívím prací na poli sociálním, vzdělávacím a volnočasovým. Oddíl mi zároveň poskytl naději, že mohu ovlivnit život kolem mě, byť je to „jen smítko na planetě“. Není ovšem vše začínající jen zárodek? Další věc, co díky oddílu mám, je trpělivost a vytrvalost. Nu, a teď se zkuste zamyslet nad tím vším, třikrát si přečíst to, co jsem vypsál, a uvědomit si, jakou SÍLU má kombinace všeho ve spolupráci s ostatními oddíly.

Při jaké příležitosti jsi dostal svůj poslední Březový lístek a co to pro tebe znamená?

Zajímavé je, že si nepamatuji, kde

to naposledy bylo (musel jsem se zeptat Pajdáka – na poradě vedoucích BL byl tmavě modrý a obdržel jsem ho před dětmi i rodiči na lyžařské výpravě v roce 2016. Jako nesmírnou hodnotu jsem vždy vnímal prostředí (vedoucí a děti u Poutníků), které mi dalo podporu a zároveň ocenění, které v našem kolektivu nedáváme „na setkání“. Třetí stupeň je u nás skutečně mnoho, neboť i u zeleného se velice zvažuje, zda ano, či ještě ne. Ocenění bylo za desetiletou práci spojenou s dětmi, za inovace a touhu táhnout věci kupředu. Zároveň pak za to, že mám zájem na šíření znalostí i mimo náš kolektiv (kupříkladu vzdělávací kurz Zapalovač, setkávání vedoucích z různých kolektivů, lektorování na CVVZ (Celostátní vzájemná výměna zkušeností, pozn. red.), tvorba metodické Wikipedie pro pracovníky s mládeží pWiki, snaha o transparentci Poutníků a sdílení informací dál...).

BL pro mne znamená nejen ocenění typu DĚKUJI, ale i stvrzení toho, že co dělám, má smysl – tedy je to motivující k pokračování.

Připravili
Kateřina Palová
a Jan Burda
www.brezovylistek.cz
foto archiv Ondřeje Turka

foto Vrabčí hnízdo Ludgeřovice

foto Ondřej Šejtka, TOM S.T.A.N.